

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă” (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foale pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoarei).

Un strein ne arată scăderile noastre de stăpânitori.

S'au tot plâns când Ungurii, când Sașii, când Evreii (aceștia nu ei de ei, ci vișându-se în jocul ungarilor și de-acolo scoțându-și limba împotriva noastră), la Liga Naștionilor, care ar fi, mi-te, un scaun de făcut pace între popoare și între state.

Ungurii, orbiți de ura contra stăpânirii românești pe locurile pe cari ei s'au știat de o mie de ani stăpâni atotputernici, — au apăsât uneori pe peană de urei, de 4 ori, mai tare decât le-ar fi îngăduit adevărul. Au scris la „Ligă” că li s'au închis bisericile, că copiii lor nu mai pot învăța în limba mamei lor, — și câte toate.

Trimisul statului român la Geneva (oraș conducător al Elveției) nu mai știa cum să desmintă atâtea vești cu coarne ce se trimiteau din Ardeal la Ligă. Că și cei dela Ligă cât credeau „desmintirea”, cât n'o credeau. Ziceau: Poate că n'o fi chiar cum se scrie, dar de unde nu-l foc, nu lese fum, o fi macar pe jumătate adevărat din ce se scrie în plângere, și și atâtea-i destul...

— Nu-l nici jumătate, nici a 4-a parte adevărat, die Secretar al Ligii, — spunea ministrul român.

— Știi ce, l-a zis într-o zi dl Comnen, Ministrul României acolo — să vii, die Secretar Colban, cu mine prin Ardeal, să mergi la orașe și la sate, printre Sași și printre Unguri, să-i vezi cu ochii tăi, să-l auzi cu urechile tale și te vei încredința, că cei ce trimt atâtea plângeri, își bat joc de răbdarea și credința Dv.

— Hai că viii, — a răspuns Secretarul general al Ligii, dl Colban, care el e de fapt judecătorul, căci numai el e statornic acolo și aude și cercetează și pregătește lucrările pentru Statul Conducător, care se adună numai rar, la jumătate de an odată.

Și a venit Secretarul „Ligii Naștionilor”, dl Colban, în Ardeal, chiar zilele astea, încă nici n'a leșit din țară pe când scriem aceste șire. Și și-a aștei el, după hartă (mapă), locurile pe unde să meargă prin Ardeal și persoanele (oamenii) cari să l însoțească. Și a cercetat orașele Oradea mare și Clujul și a văzut acolo școala mare ungurească „Imaculata” și a văzut Liceul român, de Stat „Gujdu”, care zice pe lângă clasele românești și clase ungurești plătite de statul român și a fost la lecțiile cari se fac

numai în ungurește și a văzut caetele elevilor scrise numai în ungurește, — și a văzut cât adevăr e în pira, că aici copiii unguri nu pot învăța în limba mamei lor!... *Ba învăța pe cheltaiala Statului român!*

Și a fost la Cluj și a văzut tot ce au Ungurii aci, că au unele lucruri mai bune ca în vremea stăpânirii maghiare; și a mers pe sate în jurul Clujului și a vorbit cu unguri, cât în sat, cât în târnâșii în drum, și l-a isplătit, și nici pomană la el de nemulțumirea scrisă de „fruntașii” lor în ponosul la Ligă.

Și a venit la Alud și a văzut aci — într'un ținut aproape curat românesc, — un Liceu unguresc mare, două Școli Normale (de învățători) una pentru băieți alta pentru fete (semn că au pentru ce se pregăti, că sunt școli ungurești berechet!), și școli primare câte le trebuiesc.

Și s'a dus dl Colban între Săcul și l-a văzut la el acasă în comunele Baraolt, Malnaș, Ocna, Sf. George și alurea, gășindu-l cu școli și rândeli parcă mai bune ca sub unguri!

Și s'a dus în jurul Brașovului și a aflat tot așa.

A cercetat cum stă lucrul cu împărțirea moșțiilor la Răscruți, Cojocna, Viha, Savadisa, Lona și alurea și a aflat pe Unguri împărțâșii cu pământ ca și pe Români.

Și a ajuns în drumul său și pe la hotarele despre spus ale țării, dincolo de Orade, și a aflat pe moștile împărțite de stat, așezăți Unguri, aci la hotar, așa aproape de Ungaria!

În fața acestui fapt, acest strein nu și-a putut stăpâni mirarea și uimirea sa chiar, pe care le-a ardat-o celor din jurul său — *pentru îngăduința asta din cale afară a stăpânitorilor românești!*

Ce trebuie să înțelegem noi, — și ar trebui să înțelegă înseși stăpânitorii dela București? Că: dacă pe moștile dela hotar duceal Român de ori unde, și-l așezal acolo ca paznici de încredere al acelor ținuturi, — nu se mira nimenu de asta, nu și o lua în nume de rău, o afla ori cine drept lucru firesc! — Mai curând strelnul luminat, și care la el acasă n'ar fi făcut așa ca noi, — se mira de slăbiciunea noastră, de scurșimea noastră de vedere!

Mirarea dlui Colban de cele

ce a văzut pe la hotare, unde pe moștile răscumpărate nu s'au dus Români, ci s'au pus Unguri din partea locului, — e o osândă pentru „politica” noastră!

E și acest fapt o dovadă, că drept judecăm noi lucrurile, cari strigăm mereu: *Voim stăpâniri dreze românești și creștine.* Că așa cum se face azi, — nu e bine!

Pentru „Căminul Cultural Creștin” (Casa Studenților).

Am primit dela inbital nostru frate și cetitor Vasa Balos Raicu din Toracul mic (în Jugoslavia), 20 dinari ca ajutor pentru Căminul dela Iași! Că duios e acest dar! Un frate de peste hotare, simțindu-se cu sufletul aproape de sufletul nostru, vine și dînsul să facă un dar, să pună o cărămidă în zidirea care este Casa nădejdelor noastre!

Să-i dea Dzeu sănătate și spor în toate! (Dinarul avînd azi curs 2 Lei și câțiva bani, trimitem 60 de Lei Căminului, ca preț al lor).

De aici a mai trimis cetitorul nostru George Coman din Diosăg (Bihor) 50 Lei.

De tot azi . . . Lei 110.—
Din Nr. tr. . . . 257.600.—
De tot la „Lib.” Lei 257.710.—

Sănătatea M. S. Regelui nu e cea mai bună. E iarăși suferind. De aceea medicii de Curte au oprit lumea a l mai cere primiri și a l obosi. Nu mai primește decât oaspeți înalți, rari, pe cari nu-l poate încungiuța, — și acum Solia Italiei. Într-o vreme era vorbă că M. S Regina să și întrerupă călătoria prin America și să vină acasă, dar se vede că l s'a telegrafiat că nu e nici o primejdie, și așa să și urmeze numai călătoria.

M. S. Regina e primită tot cu mare pompă prin America. În Canada l s'au făcut la primire cu toate onorurile ce se fac Familiei Regale engleze când merge în Canada (care ține de Anglia).

Redactorul celui mai mare ziar american, a rugat pe Regină să l dea voce a o însoși și a scrie despre primire. M. Sa l-a dat voce cu legământul, ca aceea ce telegrafiază fole sale, care apare și în Paris, redacția din Paris să telegrafeze îndată ziarului „Universul” la București! Ce frumos s'a gândit M. Sa la ziarul românesc „Universul”, nu la altele ce-s numai cu numele românești!

— La St. Paul a fost primită cu mare însuflețire de colo-

nia de Români. M. S Regina a mers la biserica românească unde tot poporul era în portul național. La slujba dzelască a răspuns un cor de fete. M. S. Regina a stat de vorbă cu fetele, cari plîngeau de bucurie că văd pe Regina României care le vorbește în dulcea limbă a țării lor...

Tot așa de alurea mare bucurie și însuflețire.

Solia Italiei, în frunte cu Principele de Coroană Ducele de Spoleto și cu generalul Badoglio, a sosit în țară și e găzduită la Palatul Regal din Calea Victoriei în București, — pentru a pofti pe M. S. Regele nostru să cersetze Italia. Aceasta se va întâmpla în primăvară, de-o da Dzeu sănătate Regelui. — Solia a sosit numai azi, Joi, cu întârziere de o zi, căci la trenul regal cu care venea, s'a stricat o osie pe când intra în Sîrbia.

O slabă mângăiere.

— Pentru Moșii noștri. —

În „Biruința”, foale a guvernului, tipărită la Cluj pentru Ardeal, aflăm în numărul de Dumineca trecută (31 Octobrie) ce spune dl Coșel, Directorul Reginei silvice din Cluj, despre năcazul Moșilor cu pădurile lor, — adecă cari ar trebui să fie ale lor.

Dl Coșel vrea să dea „veste bună”, că s'a început acolo o lucrare alvea pentru ajutorarea Moșilor. Iaca ce spune d sa:

Din primăvara acestui an am început tăierea a zece jugăre din pădurile statului, cu Moșii. Am dat astfel de lucru la 1000 de familii, înlesnindu-le puțința de traiu.

Afară de plată, aducem acestor vrédnicii muncitori, și lucrul de hrană, cereale (bucate). În scurtul timp de când lucrăm „în regie” (pe cheltaiala noastră, fără a le da în arândă culva), am dat aci plată Moșilor 8 milioane de Lei și vre-o 20 vagoane de cereale (bucate).

Și spune că lucrul e o pornire a Reginei. Nu au capital (banii, părtașie) anume pentru acest scop. Banii ce-l capătă pe ce vind, îi învârtesc, și din ei cumpără grâu, porumb (cucuruz), săcară. Pentru împărțirea acestora au înființat trei Depozite (magazii) la Beleş, Someșul rece și Cămpeni. Li se vin oamenilor bucatele cu 30—40 la sută mai ieftin decât din negoș. Nu se stivnește la câștig: Reginea cumpără cu prețul de en gros (ca

cel ce cumpără mult, „cu ridicata”, așadar mai ieftin) și împarte bucatele în acelaș preț între lucrători.

Incheierile acestel lucrări, spune Directorul Reginei, sunt mulțumitoare, deocamdată.

„Moșii, cărora s'au făcut atâtea făgăduințe neimplinite”, sunt bucuroși că și văd munca răsplătită macar în chipul acestel.

„Acum suntem năpădiți de număratoase solii din alte ținuturi, cari ne cer de lucru, — mai ales pentru a ajunge și ei la cereale (bucate).”

Ziarul „Biruința” și d. Coșel, vor prin asta să aducă o „veste bună”, că a început a se face ceva alvea pentru „ajutorarea Moșilor...”

Noi vedem în chiar cele descoperite de d. Director al Reginei Silvice din Cluj, — un sfășietor strigăt de durere a nobilului popor al Moșilor!

Lămurește numai bine, iubite cetitor, cele ce rees din spusel dlui Coșel:

Multe făgăduințe făcute Moșilor, au rămas neimplinite! Guvernul trecut, liberal sub care s'au făcut făgăduințele, începând cu făgăduința Regelui când a fost de-a cercetat Munții, și Căsa lui Horea și Muntele Găina, — nu a făcut nimic. Nu a putut face nimic. căci în marea însoțire de jupolere a acestor Munți, sunt părtași, ascuși după spatele unor jdanii, oameni de „frunte” liberali!... Cu câtă durere trebuie să o spunem astal...

Acum vine un Director de Regine și ia în lucrare câteva zece ori sute de jugăre (în foale trebuie că e o greșală de tipar, unde spune că „10 jugăre”...) și dă ajutor la 1000 de familii.

Dar câte sunt mii de celelalte, poate de o sută de ori încă pe-atâtea, cari n'au nici atâtea ajutor! Încât iaca curg potop cererile din alte părți ale munților, că — să le dea și lor de lucru!

Sărmanii de ei, acela, cari cer și el macar de lucru, — și nu pot căpăta!

Cum nu pleznește inima în căni de domni ce stau ascuși în societățile de exploatare, și nu au milă de acest popor, ci-l pot privi să piară de foame, — numai ca ale lor paugi, și așa pline, să serăstimplă de aur din acele păduri, cari ar putea fi fericirea unui neam cinstit și brav, ca neamul Moșilor!

Domnul Coșel atunci va face o slujbă Moșilor, de cari se vede înduloșat, când va cerceta și va da pe față cine sunt halnii, cu inimi de hienă, ce stau în societățile streline cari gătuc azi popo-

Iar la unele școli înalte, ca Universitatea din Perm (pe lîna Petrograd spre Siberia), și la Școala înaltă Comercială din Tîbilșîr, sunt bolnavi toți studenții!

De ce? Pentru că doctorii cel bun au fost izgoniți din țară sau puși la zid și împușcați, pentru că nu s'au dat cap plecat bandei de tâlhari jidanii și au pus mîna pe fratele nenorocitelor țării. Și ei o făceau gînd bînz de ce o fac. Numai pe doctorii creștini i-au izgonit și ucis, pe nici un jidan! Ei s'au lăsat pe ai lor, ca să aibă cîine-l grijă și cîine — să facă vînturătoria cu vînturătoria de vînturi.

Și acum vă puteți închipui ce înecole prin nefericita țară, dacă tinerii din universități sunt în așa hal!

Asta arată, după ce plan mai rău ca diavolească, lucrează mîna evreiască, pentru stîrpierea neamului creștinesc, acolo unde poporul și-a pierdut mințile și și-a blîngat pe oamenii săi, ca fiind prea „tirani” (așa le spuneau jidanii prin gazete jidănitice) și s'au primit pe ei de „conducători” de țară! E o lucrare după un plan mare și diavolește lăsat pînă în toate amănuntele și pentru a stîrpi de tot un popor creștin, pentru că mai înainte acela, parcă prealînd ce-l așteaptă, mai cerca uneori să-l alunge de pe corpul său!

Trăian Brăileanu, care a fost Președintele Comisiei de examen de bacalaureat la Cernăuți, — publică în „Universul” o scri-soare, prin care dă pe față, că înainte de examen, au mers la dsa mai mulți jidanii și i-au im-biat sume mari de bani, dacă lasă să treacă mai ușor tinerii evrei veniți la examen — cu ca-pul gol! Fiește i-a respins cu des-preț, dacă atunci n'a avut chip să-i da pe mîna poliției. Iată-l: unde numai calcă piciorul lor, peste tot local cearcă să sa-mene stricăclăne!

Plățile deputaților vor fi sporite din toamna asta încolo, la 1000 Lei pe zi (cînd iau parte la ședințe) și încă 6000 Lei pe lună peste tot anul.

Sat-model de Macedo-Ro-mâni s'a înființat în Dobrogea, din jos de Silistra, cu numele de „Frașari”, dorit de coloniștii. El s'a dat folosinței printr'o frumoașă sărbătoare ce a avut loc luni, la 1 Nov. Vom da în nu-mărul viitor știri mai pe larg, căci e un fapt îmbucurător in-temerera lui.

1200

La 1 Octombrie am dat de știre la 1800 de abonaji ai acestor fol, cari nu trimiseseră plata pen-tru ele pe jumătatea a doua a anului, că, după ce le trimisem 3 luni pe așteptare, — nu le mai putem trimite folle mai departe fără bani, — că n'avem putere bănească s'o facem.

Și le-am oprit mersul mai departe al folilor.

Din cei 1800 de luși, s'au întors 600, plătindu-și omenește și restanța și plătind și nalate pînă la anul-noi.

Iar 1200 de inși s'au fă-cut că nu au glasul nostru, nu bagă de samă oprirea folii și — ne-au lăsat de pas-găbi. Și face datoria lor pe lunile cât au pri-mit folle, cam 50000 Lei. Fie-care va fi zis: Ce-l că nu trimit eu ai mei 38—40 Lei... Nici n'o simt. Dar, puse la oală aceste restanțe, dau, laca o sumă, a cărei lipsă o simțim destul de greu.

Cum pot fi unii oameni în stare a dori pagubă folii pe care au cîștigat și care numai bine și iubire a tot ce e românesc și omenie i-a învățat?

Acei cari aveți azi folle și știți pe câte unul care o avea și acum de o lună n'o mai are, — dați-l acest număr să ce-tească această știre, că doar își îndreaptă gîndul pe drumul cel bun al împlinirii datoriei față de așezămîntele naționale cin-stite, cum sunt și folle.

Tîrg de tauri și de vieri a avut loc la Sibiu în 22 Octo-bre. S'au adus la tîrg 48 tauri cu certificate, 12 fără certificate și 37 tăureni Pluzgau și 14 Si-menthal, 7 tauri de bivoli și 9 vieri. S'a băgat de samă că tau-rii nu au avut prețul, la care se așteptau. S'au vîndut prea pu-țini; din cei de sola Simenthal nici unul. Cel care s'au vîndut mai bine, au fost 2 tauri cu câte 29000 Lei unul. Lipsa de bani s'a simțit și aci.

Dela Crucea Roșie, Cugir. Societatea Națională Română „Crucea Roșie Filiala Cugir” a-duce și pe calca aceasta mulțu-

mită tuturor acelora cari au con-tribuit la buna reușită a Seratel dansante cu tombolă, confetti, serpentine etc. în ziua de 10 Octombrie a. c. care a avut ca intrate Lei 13.085 ca Eșite Lei 7585, rămînd venit curat Lei 5500.

Din aceștia 72% s'au trimis Comitetului Central al Societății Naționale Crucea Roșie (L. 4135) iar restul de 25% s'a deșos pe numele Filialei Cugir la Banca „Cugireana” din Cugir (L. 1375). Cugir, la 15 Oct. 1926.

Ecaterina Simicean Simion N. Șara
Prezidentă. Secretar.

Prețul banilor.

La 1 Novembre era:	
1 dollar	Lei 174
1 Franc elvețian	33'90
1 Marcă ger. aur	42'
1 schilling austr.	24'80
1 liră sterl. engleză	825
1 liră italiană	780.
1 franc francez	5'55.
1 dinar (sârbesc)	3'10.
1 coroană cehă	5'20.

adecă toți banii streini scad în preț, — pentru că Leul e în creș-tere.

— Am alăturat Mandate Pos-tale la acest număr, — pentru ca cetitorii noștri, cari ar dori, să le aibă la îndemână pentru a trimite bani după „Calendarul Națio-nal” pe a. 1927. Calendarul sunt gata. Marți am început trimi-țerea lor la adresa celor ce au trimis bani după ele. — Rugăm pe fiecare abonat să cumpeze 4—5—10 pentru satul său, căci dă în mînile cetitorilor o carte foarte folosi-toare, cu suflet național și creștin!

Un abonat ne cerea să de-cel cerem, pînă la trimțerea de Mân-dat Postal, de stătea ori într'una bani, cînd el a plătit pe anul întreg? Răgam să fim înțelești: Mân-datul Postal pus în foale nu în-samnă că cerem bani celui în a cărui foale e pus! în foale găsește scris că de ce se pun Mandate: la jumătatea anului pentru cei cari n'au plătit pe jumătatea a doua; în toamnă pentru ca să se trimi-țe restanțele și abonamente de prebă; azi se pun pentru ca să se trimi-țe după Calendar. Cel cu plata în rînd-ul său n'are de trimis nimic, dar face un lucru bun dscă i dă la sil-cineva cu indemn ca să și aboneze și acela folle...

Iar încercare de a-l ucide pe Mussolini! Conducătorul gu-vernului în Italia, are, se vede, mulți dușmani, cărora nu le place că el ține rîndulul în țară... Mîșelii pămîntului doresc tulbu-reală, căci atunci pot el face ce vreau... Acum în scurtă vreme s'a încercat a doua oră uciderea lui Mussolini. În 1 Nov. cînd el legea dela un Arhigimnaziu, și trecea spre gară, fiind salutat de mulțime, deodată o pușcatură bu-bul spre automobilul lui, dar nu l'a lovit. Glonțul însă a fost a-flat în mașină, așa că a fost pe aproape. Cel ce a pușcat era un tiner ca de 18 ani, asupra că-ruia după pușcatură au sărit in-dată un soldat și alții din apro-plere și l'au împedecat a trage al doilea glonț! Apoi lumea in-furată a sărit asupra lui ca pe comandă și într'o mișcă și ju-mătate, păcătoșul era mort pe loc, tălat de coște (a primit 14 împunsături!) și sugrumat. Se vede că anul l'a prins de bere-gată, celalalți i-au dat cu coș-tele, — apoi l'au călcat în pic-loare, încât nu s'a mai putut afla nici macar că cine a fost!

Mussolini și-a văzut de dram-etalburat, și a plecat în o vi-zită de slujbă în alt oraș.

Se face „Cărți Funduare” în toată țara. În vechiul Regat nu se află încă Cărți funduare (în care e scris fiecare petec de pămînt al țării și că cine e stă-pînul lui leguit). Aflîndu-se, după unire, că așa cum e la noi și era în Austria, e mai bine, căci țara care are scris pe numele lui pămîntul său și casa sa, are credit la bancă și ori-unde, — oamenii cuminți din vechiul Regat au cerut să se facă și acolo așa. S'a numit acum o comisie care să pregătească le-gea, care va aduce și în vechiul Regat Cărțile funduare, cari sunt de negrăit folos pentru popor. Pe temelul lor, omul are credit, are omenie și la bănci și în alte locuri, unde-l trimiț nevoile vieții.

Bancher ce-și perde urma. Din București a pierit, făcînd să i se piardă urma, bancherul Alshek. Lăsînd în urma sa pagube de 50 milioane Lei. Mulți cari i-au încredințat banii lor spre păstrare, au rămas de pa-gubă.

Mormîntul cel cu — bu-nătăți — în el. În America vin-zătorii de beuturi pe ascuns, nu mai știu unde să le ascundă, să nu deșe poliția peste ele. Dar ori-azi ori mânc, tot cad prinși — căci pe cumpărătorii tot îi scapă gura, sau merg de cumpără chiar căte-un om al poliției, și desco-perirea e gata.

De curînd poliția din Eve-rett, Mass., a văzut într'o noapte în cimitirul orașelului, umbliînd un strigol... Poliția, necredin-cioasă în strigol, l'a urmărit pe strigol, că ce face el noaptea printre morminte? Cînd colo era — groparul, care deschise frumușel un mormînt și scoase ceva de acolo. Merse și poliția, după depărtarea strigolului, și găsi că mormîntul e o pivni-cioară plină de bunătați: sticle de rachiu alesc, bere, vin, ce poștești...

Strigolul a fost prins și dat pe mîna judecătorului, — după ce întâi poliștii și-au luat ce le-a plăcut — din mormînt.

Cercetători cărora li s'a perdut urma. Guvernul din Moscova a trimis o „expedi-țiunea” (o solie cercetătoare) de pricepători, cari să culegă date despre stările de lucruri și viața din pustiarile înutului Turgal. Trăesc în acele părți numai „no-mazi”, adecă cete de oameni ce s'au mută de colo-colo, ca pe la noi țiganii călători. Unde li-i mai bine, acolo se duc, ateu pînă au de ce, și pleacă mai departe pe urma norocului ori nenoro-cului lor.

Solia de cercetători dela Mos-cova, avea să aducă știri și des-pre felul de tral al acestor po-poare călătore. Ea a tot dat știri despre sine și că ce face, — dar de vre-o 2 luni nu s'a mai auzit nimic de ea, nu mai dă nici un semn de viață. Se crede că s'a rătăcit prin pustiri și s'a prăpădit, ori că a potopl'o vre-o lale de acelea călătore.

Posta Redacției.

Dlul care ne-a trimis „Un strigăt de durere” din județul Arad: Dacă nu ne spuți nici cîmuna unde s'a înscămpiat hatrul, nici înscă-lești pentru noi ca redacție, nu pu-țem publica, deși am face o bucu-ros. De ce această frică? Spune-ne bărbătește numele și felul, numește pe cel ce au staruit să l-se deșe brevet in-te-iute, desi e numai „oaspe” ven-it din Ungaria, unde, după ce s'a sătura, iară va pleca, — numește pe toți, — dar spunînd numai adevărul. Și noi publicăm, fără să te dăm pe dta pe față. Noi trebuie să îți știm numele numai pentru ca, la în-tîm-plare de răspundere, să te avem ca martor. Că noi de aici nu putem singuri sta bun pentru ce ne scrie cineva de undeva. Serie-o de nou, cu toate datele și înscămpat pentru adevărul din cele scrise. Asta ne-scălită, am aruncat-o.

D-sale Moise Ciolac, în Eclică (Srbia). Pentru Carte de stăpîrit întrebă la Librăria Diecezană din Arad sau din Caransebeș sau din Sibiu sau din Blaj. Noi numai acele cărți le avem, pe cari le scriem în foale și spunem că se află la noi.

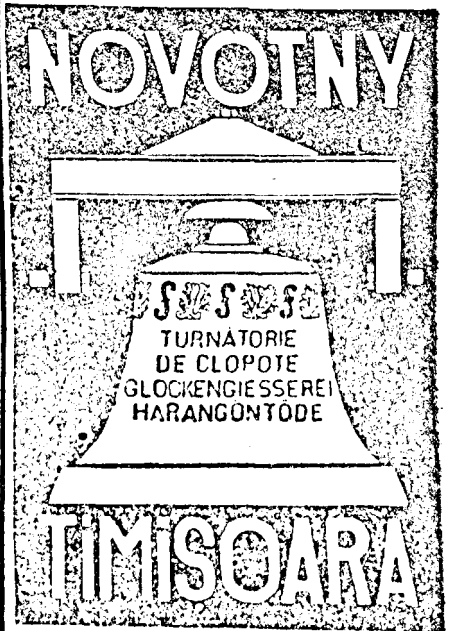
Un bătrîn de 70 de ani ne-a pus la postă în Caransebeș o Carte postală, rugîndu-ne să-i trimitem încă folle că în Novembre cînd ca-pătă plata dela Celes ferată, plă-tește. Cere și un Calendar. Se v-de că e unul din cei cărora i-am oprit folle. I-le am și trimis bucuros de nou, dar ce ne-a fost mai de lipsă — numele său, nu l'a scris nici ma-car cîmuna din care el... Așa nu-i putem trimite nimic.

Mulți au obiceiul rău de-și scria adresa numai afară pe plic, în lă-umtru așa numele pe scurt. Plicul se lapadă și cînd vine scrisoarea la împlinire, nu poți împlini ceva din ea. Fiecare să își scrie adresa deplin în lăuntrul scrisorii.

Cineva din Medieșul-aurlit ne-a trimis în 27 Oct. o cartă postală ce-rînd fol pentru 2 abonaji de probă, dar numele și i-a scris așa, că ne e peste putință să-l cîștim. Pare a fi Coocelpet... Nu-l putem trimite ce cere. Ori ce vorbă scriși mai așa, o ghidești, dar numele, care nu l'o vorbă întrebuițată și astfel cu pu-tință de ghicit din legătura celor-lalte cuvinte de pe lângă ea, — cum să i ghicim, dacă nu-i scris curat?

„Delabușa”. Scrie ne adresa d-tale cum se cade, nu-ți putem cîști numele, — și voiam să îți scriem.

D-sale Nic. Radia, în Regina, Sask. — (Canada). Dacă vrei istoria bisericăscă scrisă de un istoric ortodox (gr.-oriental), scrie la „Librăria A. Hidicsezană” din Sibiu, iar dacă vrei una scrisă de un istoric greco-catolic, scrie la „Librăria Seminarială” din Blaj. Căci istoria bisericăscă nu e scrisă la fel de un scriitor și de altul. Cere să îți spună ce cărți de istorie au, cu ce preț, le trimi-țai apoi banii și-ți vor trimite cartea dorită. La noi, aici la foale, să cereți numai cărțile pe cari le punem noi în foale a-ș-tînd că se găseș la noi. Pentru alte cărți faceți întrebare la vre-o „Librărie” (prăvălie de cărți), la Sibiu, Blaj, Arad, sau București.

NOUȚĂȚI

DI Prof Dum. Comșa, din Sibiu, despre a cărei sărbăto-rire am scris și noi, — a fost sărbătorit frumos la Sibiu în seara de Sftul Dumitru, prin un banchet la hot. Boulevard. S'au rostit vorbiri frumoase, cari au scos la iveală munca aleva rod-nică a acestui zelos și iubit pro-fesor dela Seminarul „Andreian” din Sibiu. L'au slăvit prin vorbiri-le lor: dl profesor Ionescu dela Liceul de stat din Sibiu, prof. Henigescu, ziaristul poet I. M. Soricu, prof. Popa, Iordan Romul Simu, L. Popovici, Hortia Pe-trescu, și alții, toți urîndu-i încă sănătate la mulți ani și aducînd închinare muncii sale îndelun-gate, în mijlocul tinerimii și a poporului.

Ne alăturăm cu drag la a-ceste calde doriri!

Doi nepoși ai M. Sale Re-gelui nostru, au fost săptămîna trecută pe Muntele Rătezat de lângă Hașeg (jud. Hunedoarei) de au luat parte la o vîntătoare de capre sălbatece negre. Erau Prinșii germani Franz Josef și Friedrich de Hohenzollern, nepoși de frate ai Maestășii Sale. Trei zile au stat în munte, și au pușcat vre-o 6 capre negre. Apoi au plecat prin Curtici acasă în Germania.

Au înflorit vișinii pe Valea Prahovei, — scriu ziarele. Semn la toamnă lungă și bună.

Cununia. Dl Laurențiu Petru-țescu, Inv. Pricaz, și dsoara Anuța Amalia Basarab, fica dlui Inv. V. Basarab din Vaidoi își sărbătoșă cununia Dum. în 7 Nov. în bis. ort. din Vaidoi. Do-rin toată fericirea!

Duhul rău al sămănătorilor de stricăclăne în țară, s'a dove-dit iară: Dl profesor universitar

CALENDARUL NAȚIONAL

al „FOII INTERESANTE”, pe 1927.

este gata, și s'a început trimiterea lui celor ce l'au cerut. Are, pe lângă partea calendaristică, toate datele și îndrumările ce le așteaptă cetitorul dela un Calendar: Posta, Telegraful, Telefonul, Scala timbrele, Sărbătorile naționale; Mersul vremii și Peșete economice la fiecare lună, — și celelalte.

Ilustrații (chipuri) are pe cari nu le găsești aiurea: Chipul *Căminului Cultural dela Iași* atâta cât era lucrat la 1 Octombrie 1926: zidite 3 etaje (al 3-lea rând peste cel de jos). E o bucurie a-l vedea. Ziditorii lui, vrednicii studenți muncitori, se văd prin ferestri și pe zidurile în lucrare! Un chip al acestei „Case a născuților noastre”, împodobește învâltirea Calendarului, altul, mai mare, în lăuntru.

Aduce apoi fotografiile (chipurile) celor **10 deputați ai Ligii Apărării Naționale Creștine**, întâia ceată a acestor luptători creștini, care a străbătut în Parlament, în frunte cu Steagul Nou ridicat de „Ligă”, ca însoțirea celor ce vor să vadă aici o Țară Românească cu adevărat a Românilor, și nu ca azi mai mult a străinilor, mai ales a Jidanilor.

Incolo felurite vederi din țară și din lumea mare, — apoi cetiri alese, peșete, schițe, nuvele, populare ș. a.

Calendarul, de 6 coale tipar se vinde cu următoarele prețuri:

1 până la 5 exemplare, cu 20 Lei unul, trimise franco-recomandat

Dela 6—10 cu 15 Lei trimis franco-recomandat.

Dela 10 în sus, cu **numai 12 Lei** un exemplar, și peste preț se adaug 6 Lei taxa de postă recomandat. (Așadar pentru 10 exemplare trimiți 120 Lei și 6 Lei recomandarea, de tot 126 Lei; — pentru 20 ex. 246 Lei, și așa mai departe).

Calendarele se trimit în șirul în care vin cererile.

Fără bani înainte trimiși, nu se trimit. — Numai abonaților noștri vechi, cari au foaia de ani de zile și au plătit-o cinstit, le trimitem, la cerere, câte 10—15 ex. pe cari să le plătească după vânzare, — oprindu-și 3 Lei la fiecare exemplar vândut, pentru osteneala lor.

A se trimite banii la:

Admin. „Libertatea”
Orăștie (jud. Hunedoara).

(9) 2—

„Orășana”, institut de credit și economii, Brad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii societate pe acții „CRIȘANA” sunt invitați prin aceasta să participe la

Adunarea generală extraordinară care se va ține **Joi în 18 Noembrie 1926 la orele 3 p. m.**, în localul institutului din Brad, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea.
2. Modificarea următorilor §§. din statutele institutului: 6, 11, 20, 41 și 59.

Acționarii cari doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugați a depune la casa institutului în Brad și la filialele din Halmagiu și Gurahonț și la oricare institut membru al Solidarității din Cluj, reversele despre acțiunile vechi și eventualele plenipotente.

Brad, la 7 Octombrie 1926.

(909) 1—1

Consiliul de administrație.

Prospect de emisiune.

Subsemnații fondatori înființăm pe baza acestui prospect o societate anonimă pe acțiuni sub denumirea de: „BANOA DACIA”, societate anonimă.

Capitalul societății se adună prin subscripțiuni publice și se fixează la suma de Lei 5.000.000 (Cinci milioane) împărțiți în acțiuni nominative de câte 100 Lei fiecare. Prima emisiune este de Lei 1.000.000, restul se completează prin emisiuni ulterioare hotărâte de către consiliul de administrație.

Sediul societății este Oravița, putând înființa sucursale și agenții în orice comună urbană și rurală din țară și străinătate.

Darata societății este nelimitată.

Scopul societății este contribuirea la întărirea vieții

noastre economice-financiare, agricole, comerciale și industriale.

Societatea va face următoarele operațiuni:

- a) Ori ce operațiuni de bancă;
- b) Ori ce afacere pentru dezvoltarea și înaintarea agriculturii, comerțului, industriei și întreprinderilor de tot felul.

Fondatorii își rezervă dreptul să denumească Consiliul de administrație pe prima perioadă de 3 ani. Deasemenea își rezervă dreptul să selecționeze subscrierile de acțiuni.

Termenul de subscripție se încheie la 31 Oct. 1926.

Subscripția în caz de completare, se poate încheia și înainte de termenul fixat.

La subscriere se va plăti 30% (treizeci la sută) din capital și câte 15 Lei de fiecare acțiune spese de emisiune. Se poate însă plăti la subscriere și capitalul întreg, procentele calculându-se la suma vărsată.

În cazul când subscrierul nu va efectua vărsămintele ulterioare la termenul fixat, va trebui să plătească dobânzi moratorii, având societatea dreptul de a proceda în caz de nevoie în conformitate cu dispozițiunile prevăzute în lege și statut.

Fondatorii garantează solidar pentru sumele vărsate, până la adunarea generală de constituire.

Adunarea generală de constituire va discuta și aproba statutele societății.

Oravița, la 1 Septembrie 1926.

(908) 1—1

MEMBRII FONDATORI:

Dr. Maxim Radovan, Oravița advocat.	Dr. Pavel Ilescu, Bozoviei advocat.
Ilie Rusmir, Oravița profesor.	Martin Voin., Zorlențul-mare învățător.
Nicolae Vasile, Oravița învățător-proprietar.	Traian Telescu, Timișoara
Axentie Țăranu, Oravița profesor.	Ioan Chetrescu, Bozovici proprietar.
Alexiu Olariu, Oravița (Răchitova) preot.	Gheorghe Bulza, Lăpușnic comerciant
Gheorghe Surlașiu, Oravița licențiat în științele eco-financiare	Ioan Adam, Iam proprietar.
Trăin Mircu, Oravița prop., licențiat în șt. econ-financ.	Ioan Beloanta, Prilipăț proprietar.
Ioan Curea, Rusova veche proprietar.	Liviu Cotărlă, Ticvaniul-mic învățător.
Iosif Duma, Oravița profesor.	Aurel Babei, Comarăște învățător.
Nicolae Jucu, Timișoara profesor.	Ioan V. da, Beba-veche proprietar.

PRIMARIA ORAȘULUI HUNEDOARA.

Nr. 1861—1926 adm.

PUBLICAȚIUNE.

În baza hotărârii Consiliului orașului Hunedoara Nr. 45—1926, se publică spre cunoștința amatorilor, că în ziua de **10 Decembrie 1926 ora 9—11 a. m.**, se ține licitație publică minuendă pentru darea în întreprindere a lucrărilor de pavare a străzii „Principele Carol” existentă în orașul Hunedoara.

Langimea străzii de pavat e de 116 m. linieri și de 4 m lățime, iar restul de ambele părți, inclusiv rigolele pentru scurgerea apelor, se va pava cu piatră brută de calcar.

Costul lucrărilor conform devizului e de 134.000 Lei. (Uaa sută treizeci și patru mii Lei).

Pavelele de trafic 16.500 buc. le va pune orașul la dispoziția antreprenorului în curtea primăriei, la o distanță de 100 metri de șantier.

Deasemenea pune la dispoziția antreprenorului și piatra brută de calcar (în stâncă) gratuit la o depărtare de 3 km. de șantier.

Tot așa pune orașul la dispoziția antreprenorului și nisipul gratuit, în alvia râului Cerna, la o distanță de 300 m. dela șantier.

Garanția de 6% se va pune în numărar sau efecte de stat în orele licitației la casieria orașului, sau dodată cu prezentarea ofitelor. — Supraoferte nu se primesc.

Licitațiunea se va ține la Primăria orașului în conformitate cu dispozițiunile generale și speciale de construcțiuni.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în toate zilele de birou la Primărie, camera Nr. 8.

Hunedoara, la 26 Octombrie 1926.

Iosif Tulea, primar.

O lună de zile

Trimitem foile noastre de probă ori-cui le cere. După o lună, dacă nu le abonează, se opresc de sine. — Dacă cel adresat nu cere foile mai departe, — după 4 numere de probă, mersul lor înceată de sine.

De vânzare:

O moară mână cu motor de gaz m. ten, în lucrare cu 4 petri.

Informații la:
(910) 1—1 Mucsi Francisc
în Ohoroc (j. A. ad.)

Mașină de imblătit

sistem H. fier S. hrantz, în bună stare, motor nou numai de 1 an, mărimea 1000 mm., — e de vânzare din mână liberă la:

(912) 1—3
Radu Lazar și soții
Aurel Vlaicu fostă Bințiaș,
(jud. Hunedoara).

2 învățacoși se primesc în atelierul subscr. sului:

(904) 2-2 Nicolae Brânză
m. cejocar, în Cugir

3 juguri de pământ arător prima clasă, în apropiere de oraș, după casarmă, în o singură tabă, potrivit pentru o vilă sau casă de locuit, e de vânzare. Informații la proprietar în str. V. Alexandri nr. 9. (887) 5—5

Moară cu motor

de vânzare. Cu o piatră; motor de 16 H. P. dus cu motorină; mașină porumb (cucuroz) și g. au 300 kgme pe clas. Se vând cu preț moderat.

De vânzare și 1 motor de 4 H. P. cu drescă de treierat sau și circular.

Toate bune, în lucrare, fără reparări. La: (906) 2—3

NICOLAE PITIC,
morar, Gârbeveț, p. Bania (Bănat).

De vânzare (882) 6—

în Oraștie: o casa la piață, consistătoare din vreo

16 camere de locuit,

acoi grajduri bune pentru 15—20 capete de vite, lămnării spațioase, cotrețe mari pentru porci, cură mare pentru cară, căruțe și fâstâni în curte. Casa este cu etaj, cu 2 localuri de prăvălie sub ea, cu front la piață și situată în coș a trei străzi, cu două intrări. Curtea e des-părțită prin o șurte mare economică. Podurile locuințelor și a lămnăriilor sunt anume pregătite pentru păstrarea mai multor vagoane de bucate. Sub locuințe se află pivnițe mari și bine construite. Curtea, parte e asfaltată, parte pardosită cu piatră. Casele bune situate, se vând din mână liberă, fără nici o sarcină pe ele.

Informații se pot lua dela proprietarul orașului din Piața Regina Maria, Nr. 30, din Oraștie.

Moară de vânzare

Subscrierul vând moară mea mână cu motor de gaz (cu cărbuni), două perechi de petri francze lățime 42 (foli în comuna Răhău (p. Sebes A. B.)). Motorul de 30 H. P. Fofoșă numai 6 luni. Fându-mi peste mână, e vând.

A se adresa la:
(903) 2-2 Ioan Deme
comerciant, Chintodla
p. Deva, (j. Huned.)